

Torreblanca.

Hi ha diverses teories que expliquen l'origen del nom de Torreblanca. La més tradicional diu que prové de la Torre del Marqués o de Na Blanca, una descendent de la [nissaga reial de Barcelona](#), a qui va pertànyer la torre. Segons eixa teoria, el topònim ve del nom "Torre de Na Blanca". Altres teories més recents defenen que el topònim ve de l'[església-fortalesa de Sant Francesc](#), la qual, en temps pretèrits, era anomenada *Torre Alba*, i va donar nom al llogaret que es formà al seu voltant. També s'ha proposat que, en temps antics, el nom del lloc era *Lupricatus*.

Orígens[modifica]

El 27 d'abril de 1225 Jaume I concedí a [Ponç de Torrella, bisbe de Tortosa](#) i al seu capítol els castells de [Miravet](#) i [Zufera](#), amb tots els seus termes, masies, alqueries i esglésies. El castell de Miravet suposava un districte construït per la mateixa fortalesa i comprenia el castell veí d'Albalat, la vila de [Cabanès](#) i els llocs que amb el temps havien de ser [Benlloch](#) i Torreblanca. En eixa donació no apareix el nom de Torreblanca, la qual cosa fa suposar que encara no existia, però anomena com un dels límits la Torre de Luppricato, que per la referència, i seguint les localitzacions que indica, seria amb el temps l'actual Torreblanca.

Diversos historiadors han volgut localitzar la "Torre de Luppricato" i després d'interpretar els límits de la concessió de Miravet, situen la ubicació de la Torre en l'[església-fortalesa de Sant Francesc](#): la grossor dels seus murs, les [espitlleres](#) arran del sòl actual, les que coronen l'edifici, la barbacana i la porta de dovelles, proven el seu primitiu caràcter defensiu i la seua antiguitat. Embeguda en el seu actual aspecte d'església, ocupant-ne el segon i tercer tram, allí està la torre fortalesa.

La pirateria va arribar a ser un mitjà de vida per a ambdues riberes del Mediterrani. Per tal d'evitar sorpreses, els cristians del regne de València van establir un servei de sentinelles amb llocs fixos en [torres de guaita](#) i correus d'avís. En el cas de Torreblanca, cal destacar la torre de [Torrenostra](#) i, pròxima a ella, la torre de [Cap i Corp](#).

Assalt dels pirates barbarescos[modifica]

Articles principals: [Saqueig de Torreblanca](#) i [Croada de Tedelis](#)

En 1397, a finals d'agost, va ocórrer un fet històric molt destacat per al poble, conegut com a [saqueig de Torreblanca](#). Pirates barbarescos van assaltar, saquejar i furtar les cases de la població, emportant-se joies de l'església i l'hòstia consagrada amb la custòdia. En conèixer a [València](#) la notícia, el Consell del Regne va acordar en 1397 organitzar una armada per castigar la injúria i recuperar les Sagrades Formes; el portaveu de la gestió va ser el governador General del Regne, [Ramon de Boil](#), traslladant l'acord al rei [Martí l'Humà](#) a fi que afavorira l'empresa. Inclús el papa [Benet XIII](#) va promulgar la Butlla per a la [croada](#).

Llonganissa seca (Torreblanca)

La ciutat de València armaria sis [galeres](#) i quatre [galiotes](#), al comandament d'una de les quals aniria el Justícia de València mossén Jaume de Pertusa, al mateix temps altres gremis com el d'assaonadors, armers, sabaters i tintorers armarien altres galiotes. Componien l'armada unes 70 embarcacions amb prop de 7.500 combatents, amb la missió de llavar l'afront del saqueig de Torreblanca i recuperar les hòsties de la seua església. Des de l'illa d'Eivissa l'armada es va dirigir a [Tedeliç](#), a uns 110 km, a l'est d'[Alger](#), niu de pirates de la costa barbaresca: era una ciutat xicoteta, d'unas 1.300 cases i tan ben murallada que era tinguda per plaça forta.

El 27 d'agost de 1398 es va arribar a la ciutat i després del desembarcament va ser presa del saqueig durant dos dies: incendi, destrucció, matança de més de mil musulmans i detenció de vora tres-cents presoners. El botí va ser quantios si bé es van recuperar les sagrades formes i la custòdia. El mateix gremi d'assaonadors després d'esta croada va escriure en el seu estendard: "nosaltres la portem perquè l'hem guanyada", donant a entendre que van ser els del gremi els que van recuperar la custòdia i les seues formes.

El fet [del sagnant combat](#) de [Tedeliç](#) en els assalts del qual els cristians "van lluitar com a lleons" donaria peu a la llegenda local de l'aparició d'un lleó al mig de la batalla. Conta la tradició que com més aferrissada era la batalla, va baixar de la muntanya un lleó que va matar a qui tenia la Custòdia i la va lliurar al capità cristià. Esta llegenda formaria part de les creences populars locals i va ser representada en el [segle XVII](#) pel pintor [Josep Orient](#) en un gran llenç que es conserva a l'església del poble.

Llocs d'interés[[modifica](#)]

Ermita del Santíssim Crist i una part del calvari

Església medieval de Sant Francesc

Torre del Marqués o de Na Blanca

- **Prat de Cabanes-Torreblanca.** Declarat **Parc Natural** en 1989. És una zona de marjal, separada del mar per una estreta franja de terra. En ell es troben diferents espècies protegides destacant el **samaruc**.
- **El Calvari.** Situat a l'oest de la població, és dels més interessants del nord valencià, i es conserva amb poques modificacions des de la seua construcció en el segle XVIII. La capella és senzilla, de planta quadrada amb cúpula, construïda de maçoneria. Les estacions del Via Crucis són edicles fets de carreus amb una xicoteta capella on es col·loca un quadre ceràmic.
- **Església-fortalesa de Sant Francesc.** En el recinte del Calvari es troba la primitiva església de la població, que tingué funcions de fortalesa. Del segle XIV, és d'una sola nau rectangular amb arcs diafragmàtics carregats sobre pilastres, i la volta és de creueria amb terceletes i lligadures.
- **Església de Sant Bartomeu.** Dissenyada per **Joan Barceló** en el segle XVIII. El temple consta de tres naus, amb quatre trams i capelles laterals. Té creuer amb cúpula sobre tambor. El temple conserva valuoses obres com *El Salvador*, de Josep Ferrer, escenes de la vida de Sant Bartomeu, del morellà **Joaquim Oliet**, en la cúpula i, un llenç de Josep Orient del segle XVII sobre l'assalt dels pirates barbarescs de 1397.
- **Torre del Marqués o de Na Blanca.** Es tracta d'una gran torre de planta quadrada i quatre plantes. Posseïx una caseta redona en el seu cantó nord-oest i un **matacà** sobre la porta d'entrada, a l'altura del tercer pis. La porta és d'arc de pedra de mig punt i sobre la façana es troben també quatre finestres rectangulars recercades en pedra. En la façana oposada també s'aprecia l'existència de diverses finestres de la mateixa proporció. La torre posseïx merlets en les quatre façanes. És de maçoneria, oculta sota un enlluït. Destaca en la torre la interessant mostra de forja de ferro.^[12]
- **Torre Nostra o Torre Nova.** A l'origen va ser una torre aïllada. Des de 1875 van arribar les primeres famílies i van edificar les primeres cases prenent l'alineació de la torre, enfront del mar. Avui es troba envoltada d'apartaments. És de planta quadrada de 8,70 metres de costat i 9 metres d'altura. Posseïx murs d'un metre de gruix de maçoneria amb morter de calç amb carreus en els cantons i buits. La pedra emprada és calcària i arenisca. Les pedres arenisques constitueixen part dels cantons (cada tres filades), així com els carreus de la cornisa. La resta dels cantons ho forma pedra calcària. Posseïa *matacans* cilíndrics en els quatre cantons i altre sobre la porta d'entrada. Té quatre plantes, planta baixa dues plantes superiors i coberta. En l'interior disposava d'escala de caragol, situada en l'extrem oest. La porta oberta cap a **Orpesa**, avui tapiada per una construcció adossada, era de fusta, cuirassada amb planxes de ferro.

Alcossebre

Alcossebre és un nucli turístic costaner situat dins del terme municipal d'[Alcalà de Xivert](#) ([Baix Maestrat](#), [País Valencià](#)), el qual consta de dos nuclis tradicionals, Alcossebre i [Capicorb](#); i de diverses urbanitzacions, entre les quals destaquen [les Fonts](#) i el Pinar.

Geografia

En el litoral s'estenen les grans platges de [la Romana](#), [el Moro](#), [les Fonts](#), [el Carregador](#), [Tres Platges](#) i [Manyetes](#); en l'àrea de [Ribamar](#) està la [platja de Ribamar](#) i cales com [cala Mundina](#) i [cala Blanca](#). Hi ha un [port esportiu](#) en el nucli de les Fonts on els ullals brollen enmig de la platja. Al nord de la població s'estén el Parc Natural de la [Serra d'Irta](#).

Prop de la població, en un cim que domina l'extrem sud de la [Serra d'Irta](#), hi ha l'[Ermita de sant Benet i santa Llúcia](#).

Història

En la rodalia hi ha nombrosos jaciments arqueològics com el del [Tossalet](#). El [1260](#), després de la conquesta cristiana, els [Templers](#) van atorgar la [Carta Poble](#) al nucli per afavorir el seu poblament. La mesura no tingué èxit, de manera que van atorgar una segona Carta Poble l'any [1320](#), per la qual la població es lligava a la jurisdicció del [Castell de Xivert](#). La incorporació al municipi d'Alcalà de Xivert va tenir lloc l'any [1583](#). La proximitat de la mar va facilitar els atacs de pirates berberescs durant el [segle XVI](#) i el [segle XVII](#): per evitar-los es van bastir algunes torres de guaita com la torre d'Ebri (molt deteriorada) i la torre de Cap i Corb (en molt bon estat).

Economia

L'economia s'ha basat en l'activitat agrària i la pesca dels rics caladors del Fang (davant la costa del [Prat de Cabanes-Torreblanca](#)). Actualment, l'activitat pesquera comercial ha desaparegut i el [turisme](#) és el motor econòmic de la població. Prop de la carretera que uneix el nucli amb Alcalà hi ha un baixador del [ferrocarril de València a Barcelona](#), que va ser clausurat durant els anys 90.
